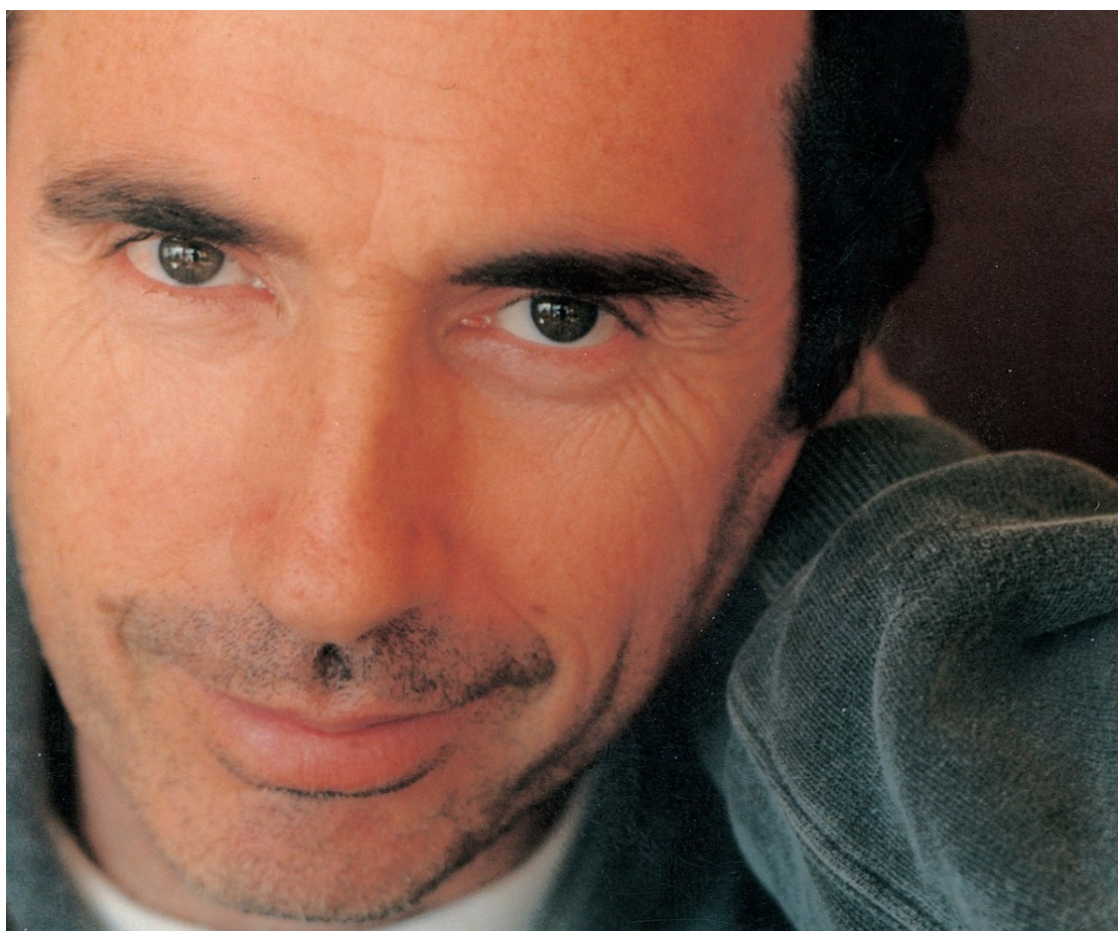

Lluís Llach: «Em toca els pebrots que la gent d'aquí canti en castellà»

Recuperem una entrevista al cantautor del número 24 d'ENDERROCK, publicada el 1997, coincidint amb la publicació del disc 'Nu' | Llach ens parlava de rock, d'Ovidi Montllor, de múltiples versions dels seus temes, del nou àlbum i de vins

Lluís Llach | Juan Miguel Morales

Després d'arribar als límits de la superproducció *Un pont de mar blava*? i de deixar-se portar pel crit de la terra *Porrera*?, **Lluís Llach** ha tornat per reiventat-se ell mateix amb un disc i un espectacle que el presenta amb les seves cançons de sempre i l'única companyia d'un piano i una guitarra, *Nu* (Picap, 1997). El cantautor empordanès, però, no només ha decidit despullar la seva música sinó també el seu pensament i, al llarg d'aquesta entrevista, posa obertament les seves idees sobre el rock, la cançó, la indústria musical i altres aspectes més personals. Això ens permet oferir-vos un nu absolutament integral de la seva figura artística i personal.

Podeu veure l'entrevista original aquí.

El rock

"Si comencés ara faria rock"

Lluís Llach és un dels pocs músics de la Nova Cançó que, exercint com a tal, ha sabut renovar el seu concepte musical mantenint intacte la seva personalitat. No ha tingut manies a l'hora d'afegir guitarres elèctriques, sintetitzadors i percussions digitalitzades a les seves propostes sense que sonés postís o gratuït. Això li ha permès guanyar-se el respecte de la majoria de grups de rock que veuen en ell un exemple a seguir. El cantautor empordanès, per la seva part, també ha mostrat de forma reiterada el seu interès pel fenomen del rock a Catalunya i no s'ha privat de donar-li suport les vegades que ha tingut l'oportunitat de fer-ho.

Després d'haver viscut el boom del rock en català, com veus ara la situació?

Porto trenta anys en el negoci i de booms ja n'he viscut uns quants. Aquesta evolució es veia venir i de fet en declaracions de fa quatre o cinc anys ja advertia aquesta situació. El rock va començar fent un gran treball d'incidència sobre les seves bases autòctones i la primera curiositat d'aquest fenomen és que neix a comarques contradient el propi esperit del rock que és típicament urbà. Des de Barcelona però, i amb bastanta puteria, es genera una reintegració per part de la Conselleria de Cultura. Com se l'acusava de no fer res ?i continua sense fer res ara?, se'ls va ocórrer organitzar un concert al Sant Jordi per recuperar el temps perdut. Aquesta voluntat institucional de donar suport al rock per penjar-se la medalla i l'explosió d'un jovent que necessitava punts de referència i de marxa propis genera una moda en la qual es repeteix el mateix que va passar amb la Nova Cançó. En aquell cas, aquest país es va trobar amb una llista de 150 cantautors per un mercat, sent generosos, de 12 milions de persones i això no hi ha qui ho aguantí.

El sedàs s'ha d'entendre com una conseqüència lògica?

Tot forma part d'un mateix procés. Els grups de rock van aprofitar la moda per estructurar-se i, tenint en compte que les exigències econòmiques de les produccions rockeres, es munten espectacles caríssims. Però no passa res perquè els ajuntaments estan disposats a contractar el grup que sigui al preu que vulgui perquè és el que la gent els demana. Arriben temps de vaques flaques i les mateixes estructures ofeguen els grups que comencen a replantejar-se la seva continuïtat. Grups sòlids com ara **Sau** es reestructuren i fins i tot arriba la desaparició d'altres com ara **Umpah-Pah** la qual, personalment, considero com una de les pèrdues rockeres més importants pel país. Només queden els que millor han sabut readaptar-se a la situació i encara que sigui una llàstima no deixa de ser el que un mercat normal d'indústria no protegida com és la nostra pot suportar. De ben segur que a mig camí s'ha quedat gent boníssima que ha treballat molt.

Quina ha estat, segons el teu parer, la principal aportació del rock en català?

Volent o sense voler, això tant se val, la gent del rock ha fet una feina extraordinària de normalització musical. Fins ara, la gent que volia practicar l'activitat cultural de cantar o escoltar música en català, excepte algun cas com el de la **Dharma**, estava obligada, condemnada i fins i tot victimitzada a escoltar gent que provenien d'un ventall bastant estricte com és el de la Nova Cançó. No deixava de ser preocupant que un jove d'aquest país que volgués anar de marxa no pogués fer-ho amb la seva música i a l'hora d'anar a ballar, a foliar o a divertir-se no ho pogués fer en la seva llengua. Almenys ara té la possibilitat de triar, després que esculli el que vulgui.

Per què la relació entre rock i cançó ha estat més d'enfrontament que no pas de concòrdia?

L'únic responsable d'aquest enfrontament són les institucions. Quan ens vam tancar a la Conselleria de Cultura vam parlar molt sobre el tema rock i vam apropar postures. Però des del moment en què la Generalitat juga la carta rock sempre juga a l'enfrontament cançó-rock. A banda d'això, de la mateixa manera que hi ha gent dins el rock com és el cas de **Lluís Gavaldà** que assumeix, des d'un altre punt de vista generacional i estètic, el que ha estat la Cançó, també n'hi ha d'altres ?i no em facis dir noms? que reafirmen la seva existència com una contradicció a la Cançó. Però si alguna cosa he après després de 30 anys és la d'evitar aquestes merdes. A mi em semblava que això era una activitat més de la música catalana i tinc clar que si ara comencés faria rock. Encara que si en la meua feina procuro constantment modernitzar el meu llenguatge

no crec que es degui tant a una coincidència estètica amb el rock com a la meva creença que seria absurd no actuar d'aquesta manera.

De totes maneres sembla que el cantautor torna a estar de moda en detriment dels grups de rock.

Hem de saber distingir el que són les variacions del mercat i l'evolució de la música a llarg termini. El rock té el perill de la reiteració, però no és d'ara sinó des de fa vint anys i, el fet que l'hagi anat superant vol dir alguna cosa. El rock és una formulació musical constant que ha variat poquíssim. Té la mateixa rítmica i la mateixa estilística que als seus inicis però veus que continua viu, que hi ha gent que hi afegeix elements nous i gent creativa que li va traient suc. A més, el rock té una cosa boníssima com és permetre accedir a la música gent no preparada musicalment, i amb això no vull ofendre a ningú. Vull dir que no són gent que vénen d'una escola musical però que tenen la possibilitat d'expressar-se i comunicar-se en un llenguatge musical propi.

El perill de la reiteració però, no és només exclusiu del rock.

És cert que a la cançó també existeix aquest perill però això no treu que l'aparició de gent com ara **Rosana, Pedro Guerra, Javier Álvarez** i molts altres no es pugui considerar com un miracle que no passarà en molts anys. Una altra cosa és que agradin o no o que aportin alguna cosa nova, però les cases de discos veuen que això funciona i creen una moda. Sempre que hi ha una moda vol dir el reculament del pèndol cap a l'altre costat i en aquesta disjuntiva de cançó o rock, rock o cançó, l'únic element que preval és el consum. Quan en aquest país, per exemple, es deia que el cantautor era una figura del passat que estava morta, en plena crisi, resulta que al final de l'anys les llistes de vendes demostraven que eren els que més havíem venut. Per això prefereixo no fer gaire cas a tot això de les modes.

Lluís Llach Foto: Juan Miguel Morales

La cultureta

"El que s'ha fet culturalment amb l'Ovidi més que un escarni és un assassinat?"

El posicionament de **Lluís Llach** envers la política cultural de les administracions públiques sempre s'ha manifestat d'una forma apassionadament crítica. És pràcticament impossible evitar que en qualsevol moment de la conversa el cantautor se serveixi del tema del qual s'està parlant per fer valer el seu discurs d'indignació i fàstic envers determinats sectors de la cultura d'aquest país.

Per què aquesta obsessió crítica contra la política cultural?

La meua crítica va més enllà de les qüestions polítiques i es refereix concretament a l'actitud de determinats sectors oficials i oficinosos de la nostra cultura que formen part d'allò que coneixem com la cultureta. A casa nostra, quan algú té un problema o li van bé les coses els altres estan disposats a fotre-li una puntada de peu als pebrots i això ho hem d'entendre com una de les característiques d'aquest món sublim i misèrrim que es diu cultureta. En el nostre país, per exemple, l'única vegada que tots els intel·lectuals i artistes plàstics van estar d'acord i van fer un manifest no va ser per crear un manifest o per ajudar algú sinó per enfonsar un escultor perquè tenia feina fixa durant deu anys. Una altra cosa és que aquest escultor sigui bo o dolent, però aquesta actitud és una merda.

Però això no és una constant a tot arreu?

No creguis. Gairebé em salten les llàgrimes quan una cantant francesa de la categoria de Catherine Riveiro m'explica les excel·lències d'un jove del seu país. Això aquí és pràcticament impensable. El més normal seria que si a algú li funcionen les coses, se li donés la possibilitat d'aprendre, d'expressar-se i d'evolucionar. Aquí però, la gent comença a ser generosa quan la ruïna és segura. Deixa'm dir una cosa que potser sigui demagògia però tinc moltes ganes de fer-ho des de fa dos anys i crec que ara és el moment. El que s'ha fet amb l'**Ovidi Montllor** culturalment més que un escarni és un assassinat. Que ara tingui una sala amb el seu nom és una vergonya quan en vida no tenia on caure mort i cap ajuntament no el contractava ni li cedia cap espai perquè pogués actuar. Queda clar o no quedar clar. De vegades, i és de mal dir, sembla que estiguis millor mort que no pas viu. Un altre cas podria ser el de **Guillem d'Efak**, però tornant a l'**Ovidi** sort en va tenir del cinema per no morir-se de gana. I ara té una sala amb el seu nom. Doncs a mi em fa molta vergonya. Una altra cosa és que jo donaria un dit del peu perquè la sala continués dient-se **Ovidi Montllor**. I tot això t'ho diu una persona que mai va ser amic seu.

Versions i col·laboracions

"No m'he empenyat ni quan ho ha fet en Serrat"

La relació de **Lluís Llach** amb la gent del rock no ha estat només qüestió d'afinitat i bones paraules sinó que ha quedat contrastada amb les versions que alguns d'aquests grups han fet de les seves cançons més emblemàtiques i les pròpies col·laboracions del cantautor empordanès amb uns quants.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=rZNIHKMu_CI

"M'agrada molt que em versionin perquè m'ensenyen una cançó de forma diferent de com jo la veig. Normalment és un plaer dir que sí a la gent que em ve a demanar permís per manipular les meves cançons per una cosa creativa o educativa. Una vegada satisfets l'egocentrisme i la megalomania de sentir-se un mateix, crec que això és el millor que et pot passar. Fixa't sí m'agrada que fins i tot no m'he empenyat ni quan ho ha fet en **Serrat**. Bé, això és broma però és molt maco que les teves cançons surtin del seu àmbit natural ja sigui per anar al rock, a una pel·lícula o a una coreografia."

Versions

Wildside

"Que tinguem sort" del disc *Un segon* (DiscMedi, 95)

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Lq8h8tkPaZU>

Llach: Sí, l'he escoltada i m'agrada.

Grup: Vam pensar en agafar una cançó clàssica catalana per versionar-la. "Que tinguem sort" l'havíem cantada de petits fent el kumbaià i ens agradava. No vam voler escoltar la versió original perquè ja sabíem l'estructura i la lletra. No volíem copiar sinó fer una cançó al nostre estil. Personalment, **Llach** no m'agrada gens, no em diu res i m'avorreix. Aquesta cançó la fem a cada concert i m'agrada com la toquem nosaltres. És molt fàcil agafar cançons de **Llach?** per fer-ne versions rockeres, perquè escriu bones lletres i concep bones melodies. (Marc Bassols, cantant)

Tro

"El bandoler" del disc *El Fossar de les Moreres* (Uràntia Records, 1994)

Llach: No la conec però m'agradaria sentir-la.

Grup: Vam agafar aquest tema perquè és una cançó de guerra i de combat, i nosaltres volíem fer un disc de rock èpic. Al mig hi ha un solo de guitarra de la "Dansa de la primavera" de la **Maria del Mar Bonet**. Ho vam fer per ensenyar-ho als dos cantautors. Per a mi, els dos rockers més importants de Catalunya són **Lluís Llach** i **Joan Manuel Serrat**. Quan la vam fer vam deixar dues còpies a casa de la seva veïna perquè li'n donés una, l'altra era per ella. (Francesc Rubiño, cantant)

Oculs

"País petit" dels discos *Mallorca sempre* (Blau, 1991) i *Ses millors cançons* (1985-1996) (Al-leluia Records, 1996), amb **Lluís Llach**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=446O02_BkxA

Llach: En aquesta jo també hi vaig participar. Em va sorprendre perquè jo sempre la canto amb aquesta lletra de ferida transcendència que no puc evitar i de cop em trobo amb gent madura però que la canten com si fossin uns infants. Creia que anava a cantar una cançó meua que tenia molt apresada i em vaig adonar que una cançó no és només lletra i música sinó com se l'entén.

Grup: Vaig descobrir aquesta cançó fent autostop a la ràdio d'un cotxe. La lletra em va agradar molt i la vaig presentar al grup com si fos meua, sense dir que era de Lluís **Llach**. Era important que no escoltessin la versió original perquè podria influir en la versió. A nivell personal, **Lluís Llach** és un dels pocs cantautors que s'ha mostrat sensible a allò que feien els grups de rock del país. És una persona atenta i amable. Musicalment és molt respectuós amb el que fan els altres. (Toni Nicolau, cantant)

Inadaptats

"La gallineta", només editada en single (Capità Swing, 1995)

Llach: No la conec però és realment poètic que aquest tema el canti un grup que es diguin

Inadaptats. Això és molta coherència.

Grup: Nosaltres hem escollit "La gallineta" perquè la lletra diu molt, i més en un país com el nostre que considerem que està oprimat. Es pot fer servir per fer una crida a la revolta. **Lluís Llach** és un símbol pels Països Catalans. És un personatge que ha marcat una època i que té unes lletres molt coherents, no passaran mai d'època i es poden fer servir en qualsevol moment. (Àlex, cantant)

Los Niños de la Cuchara

"L'estaca" del disc *LNC* (Glop Records, 96)

Llach: Primera notícia.

Grup: Fem aquesta versió perquè és una cançó crítica i encara és actual, es pot aplicar en qualsevol moment i no ha passat el temps per aquesta cançó. (Ino, cantant)

Col·laboracions

Sangtraït

"Freddy Memoriam" del disc *Contes i llegendes* (Picap, 93)

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=8RupCaAPVGU>

Llach: Va ser una col·laboració molt distesa i improvisada. El seu productor, Jordi Armengol, em va passar una cinta amb la cançó i després d'escoltar-la vaig entrar a l'estudi i els vaig dir que agafessin la presa que més els agradés.

Grup: Quan va morir **Freddie Mercury** vam pensar de seguida fer-li una cançó homenatge, i l'Armengol va proposar en **Llach**. Va venir a l'estudi, va llegir la lletra, va escoltar el tema tres vegades i va posar-hi les veus finals, com només ell ho sap fer. Sempre he estat un fan d'ell. La col·laboració amb **Llach** era la millor idea perquè sempre ha estat un acèrrim defensor de causes justes. (Papa Juls, veu i lletrista)

Dígit-Arts

"Dianenmen" del disc *El sentit de la raó* (Uràntia Records, 94)

Grup: La col·laboració amb **Lluís Llach** va sortir arran que va venir a enregistrar uns efectes pel seu disc *Un pont de mar blava* a l'estudi on estàvem acabant el nostre disc. Li vam comentar si li agradaria posar veus en alguna cançó i li va encantar la idea. Ell posa veu al principi de la cançó i a la part central cantem tots dos. **Lluís Llach** és un home que sabut adaptar-se al temps. (Jordi Rubau, cantant).

La llengua i la indústria

"Em toca els pebrots que la gent d'aquí canti en castellà"

Des dels seus inicis professionals **Lluís Llach** ha viscut amb la pressió de la indústria perquè cantés en castellà. Manolo Díaz, l'antic cap de la seva anterior discogràfica, la multinacional CBS ara reconvertida en Sony, no va parar d'insistir durant tots els anys que el cantautor empordanès va estar lligat al segell dins l'apartat de productos regionales. Aquesta insistència l'únic que va aconseguir és que l'artista es refermés encara més en els seus principis i que finalment rescindís el contracte amb la multinacional per acollir-se dins una discogràfica independent catalana com Picap.

Per què un concert de Lluís Llach a Madrid és rebut com un esdeveniment cultural i els grups de rock en català no poden ni trepitjar la capital de l'Estat?

He tingut la sort que després de molts anys de feina i en unes circumstàncies especials hi hagi hagut una colla de gent que m'ha acceptat tal com sóc. Dins el meu gènere musical, això que es coneix com a cantautor, la gent i la mateixa indústria accepten que com a tal tingui unes manies, algunes perversions i fins i tot respecti uns principis. Un grup de rock però, es considera com quelcom més manipulable i la seva relació directa amb la comercialitat i el mercat fa que aquestes coses no es contemplin.

És només una qüestió de gènere?

No ho sé, però és clar que si la indústria em vol vendre ha d'acceptar la meva obra. És evident que si jo entrés en el món del rock també hauria d'aprendre a enfrontar-me amb aquests problemes com molts altres ho han fet i han tingut experiències molt decebedores. D'aquest tema qui et podria explicar algunes coses és en Gerard Quintana de **Sopa de Cabra**. Em va estranyar molt que el seu públic es bolqués en contra pel fet que cantessin en castellà quan ells mai no ho havien deixat de fer. Això demostra que en aquest país és molt difícil separar identitats de cultura.

Però suposo que entens que les possibilitats d'ampliar mercat i arribar a més gent són una temptació per canviar de llengua?

Clar que ho entenc i des de fa anys però em toca els pebrots que la gent d'aquí canti en castellà quan la seva proposta en català és igual de vàlida. Un cas d'aquests podria ser el de **Lídia Pujol** i **Sílvia Comas**. No m'agrada que cantin en castellà perquè penso que una cultura com la nostra com més material d'autodefensa i més presència tingui, millor. Està comprovat que quan fas un producte bilingüe el que domina és el castellà perquè ningú espera que el programador de Radio Nacional de España punxi un tema en català si en té un de castellà a l'abast. Això és molt típic amb

les cançons de **Joan Manuel Serrat**.

Lluís Llach Foto: Juan Miguel Morales

Creus que la Lúdia i la Sílvia s'equivoquen per voler cantar en castellà?

Les conec i són molt tossudes. Només falta que algú les apreti per un costat perquè elles s'aferrin encara més a la seva idea. Els ha passat una cosa que comprenc molt bé i que és típica d'aquí. Saltem els lletraferits dient que s'ha de cantar en català, parlant de la puresa i no sé què i elles reaccionen responent que si els agrada la poesia de Gil de Biedma o de Cernuda, per què no poden fer-ho en castellà? Les comprenc perfectament perquè un dels meus autors de capçalera és Federico García Lorca i fins i tot la meva cultura és Lorca.

Vols dir que només és qüestió d'afinitats poètiques?

M'han arribat veus que les han aconsellades perquè cantessin en castellà i des que han començat a tenir relacions amb discogràfiques la pressió s'ha invertit. Allò que elles consideraven la pressió d'un ambient perquè vivien en el món catalanet i de la cultureta ara se'ls hi mostra des de la part contrària. Confio que de la mateixa manera que han fet una mena d'acte de resistència a la imposició del català com a llengua monolingüe, també sàpiguen resistir a l'altre costat.

Però els discos bilingües mai no han funcionat.

Hi ha una realitat molt estranya que es contradiu amb l'excel·lent convivència cultural que existeix a Catalunya. No hi ha una bestiesa més grossa que la gent bilingüe no pugui fer un disc bilingüe. Que som un país bilingüe no és només veritat sinó que és una realitat fabulosa que personalment em diverteix i m'encanta però el que passa és que el bilingüisme, com a pràctica normalitzada, no existeix. I això és a causa de les pressions, les de militància que són les nostres i les de mercat i les polítiques que són les altres.

Com veus la situació de la indústria musical?

Al marge d'alguna incursió puntual com pot ser la d'un anglès que ha intentat fer alguna cosa, des dels anys setanta la indústria musical no està ben dirigida. Cada vegada és més habitual l'actitud d'obligar els artistes a renunciar a la seva personalitat perquè s'adaptin al mercat. S'ha deixat de banda la qüestió artística i només és té en compte l'aspecte comercial. Artistes com ara **Dylan, Stones o Beatles** a nivell internacional o **Serrat, Llach o Teddy Baustista** a casa nostra van sortir al carrer perquè hi havia uns senyors que, a més de creure en la comercialitat del que feien, també volien provocar artísticament alguna cosa. La primera en canviar de política va ser l'antiga CBS ?avui Sony? i es veu que des del punt de vista econòmic i mercantilista l'opció no era desencertada perquè després l'han seguit totes les altres discogràfiques. Però l'aspecte artístic ha quedat totalment anul·lat. L'objectiu de la indústria és fer productes clònics de l'últim que més ha venut i assolir un nou rècord de vendes. El seu argument és que fas un producte massa difícil i no s'adonen que estan matant una proposta amb personalitat. El més greu però és que l'esforç dels petits segells acaba fent el joc a les multinacionals, les quals es queden quietes esperant que els descobreixin el grup revelació de torn per llavors poder-los-hi prendre de les mans amb un sucós contracte.

L'imperatiu de les modes no és en part el responsable de la inestabilitat del mercat?

Més que això, és la pròpia dinàmica de funcionament de la indústria. Una dinàmica que es basa en la venda ràpida i massiva per la qual un artista i un disc no triguen més de tres mesos per estar fora de catàleg. La figura del cantautor però, trenca aquest sistema de funcionament industrial perquè necessiten precisament el contrari, un ampli estoc i reposicions periòdiques. Jo, per exemple, venc tants Verges 50 ara com fa dos anys.

Lluís Llach Foto: Juan Miguel Morales

LLACH versus LLACH

"Tinc ganes de fer un disc de cançons?"

El magnífic *Un pont de mar blava* va significar un punt d'inflexió en la carrera musical d'un **Lluís Llach** que recuperava l'ambició musical de l'artista de *Campanades a morts* i *Viatge a Itaca*. La seva proposta actual se situa just a l'altre costat de la balança. **Llach** es reiventava ell mateix amb l'únic acompanyament del piano i la guitarra i es presenta més íntim que mai.

Nu es pot entendre com la conseqüència d'una sobrecàrrega de producció musical?

En certa manera és així. Venia d'una dinàmica de composició i arranjaments molt complexa i tecnològica i tenia por que es convertís en un hàbit. Per una banda volia renovar-me i per una altra suposava mantenir una estructura que supera el que aquest país admet com a possibilitat de supervivència artística. Tenia la necessitat de tornar a trobar la melodia, el piano i la veu i saber si amb això podia trempar, ser feliç i comunicar-me amb la gent.

Porrera et va servir com a exercici de transició?

Porrera és en realitat un acte d'enamorament. Estava tot previst perquè el *Nu* es fes després d'*El pont*, però no vaig poder evitar deixar-me portar per tot el que em suggeria aquest poble on va néixer la meua mare.

I després del Nu?

Quan vaig acabar *Porrera* em vaig prohibir compondre durant ben bé un any i mig. Fins després de l'estiu no faré res, encara que molt em temo que tinc ganes de fer un disc de cançons com per exemple, *T'estimo*. Tinc ganes de retrobar-me amb el plaer de la cançó.

El crit de la terra

"El most del Priorat és únic?"

Mai no és tard per retrobar-se amb els orígens i encara que, tot i ser de poble, ni ell ni la seva família mai no s'havien dedicat a la terra, una de les noves activitats del cantautor empordanès és la de viticultor. Unes terres heretades de la seva mare li van oferir l'oportunitat de treure un amic d'infantesa de la fàbrica on se sentia pres per proposar-li tornar al camp d'on mai no hagués marxat sinó hagués estat per la precarietat del sector, característica d'aquests temps moderns de conversió europea. A l'hora d'escollir l'opció per cultivar la terra es van decidir per la vinya.

Com et sents en la teua nova faceta de viticultor.

Sóc abstemi i el cert és que no m'interessen el vi ni les vinyes, però em costa molt estar en un poble i no ser del poble. Quan vam decidir-nos per la vinya ja hi havia hagut un despertar dels esclosos del Priorat que portaven viticultors com René Barbier, Álvaro Palacio i Pérez-Pastrana, els quals han fet un gran esforç per extreure d'aquestes terres uns vins de qualitat i estan aixecant la comarca. Tot això ens ha anat animant i hem fet un conveni amb la cooperativa de Porrera per poder vinificar els vins de les vinyes velles del poble que tenen entre 60 i 90 anys. Són generalment vinyes altes, que es troben entre 500 i 700 metres en terra única del Priorat Lacorella, que no agafa humitat. Vam veure que es podia treure un most fantàstic i que podríem fer un vi d'alta qualitat per poder pagar un pagès que tingui entre 40 i 60 anys, que no pugui utilitzar el tractor ni cap tipus de maquinària per llaurar o regar dalt de la muntanya. Pel procés d'elaboració disposem de les últimes tecnologies i d'un enòleg fantàstic com Pérez-Pastrana amb el propòsit de triplicar el preu amb un producte artesanal i de qualitat. Estem aconseguint que les vinyes que s'han conservat fins ara tinguin una rendibilitat social. Això, igual que el disc, ha estat rebut com una bombolla d'oxigen pel poble que va quedar pràcticament arrasat ara fa uns anys a causa

d'uns forts aiguats.

Tinc entès però que la vostra intenció era recuperar la vinya catalana autòctona d'abans de la fil·loxera.

El que passa és que per aquí no en va quedar ni una. Quan a finals del segle passat la fil·loxera va atacar primer les vinyes d'Anglaterra, Itàlia i el sud d'Espanya, aquesta zona es va convertir en la bodega d'Europa. Es van fer grans fortunes però amb la mateixa rapidesa, tan bon punt l'epidèmia va arribar en aquests cultius, la riquesa es va convertir en misèria. Sempre s'ha reconegut però que el most del Priorat és únic, encara que per la vinificació es necessita una inversió de capital que la gent d'aquí no pot assumir i per això es veuen obligats a fer un vi digne, fort... el típic vi de taula del Priorat.

Podeu veure l'entrevista original aquí.